

7.4.2026

Kaupunginmuseon lausunto Vuosaaren liikuntapuiston ympäristön asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2026-000580 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Vuosaaren liikuntapuiston ympäristön asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön sekä arkeologian vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Vuosaaren liikuntapuiston ja sen lähiympäristön asemakaavaa päivitetään osittain toteutuneen maankäytön mukaiseksi ja alueelle mahdollistetaan uuden palloiluhallin, virkistyspalveluiden, toimitilojen ja lastenkodin sijoittuminen. Nykyisen asemakaavan hautausmaavarauksesta luovutaan. Alueella sijaitsevien navetan ja viljamakasiinin suojelumerkinnot pyritään säilyttämään ja löytämään rakennuksille soveltuvat käyttötarkoitukset. Jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä kehitetään ja alueen läpi kulkevan putkitetun puron ennallistamista avouomaksi tutkitaan. Alue sijaitsee Vuosaaren asutuskeskuksen itäpuolella. Alueelle on linnuntietä noin kilometri Vuosaaren metroasemalta.

Alueella on nykyisin Vuosaaren liikuntapuisto, virkistysaluetta, pysäköinti- ja katualueita, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja Staran käytössä olleita rakennuksia sekä rakentumaton hautausmaatontti, jolla sijaitsee suojellut navetta- ja viljamakasiinirakennukset. Kaava-alue sijoittuu Vuosaaren ulkoilupuiston vihersormelle.

Nordsjön kartanon viljamakasiini ja navetan vanha osa on suojeltu vuoden 2003 asemakaavassa. OAS-aineistossa mukana olleessa alustavassa kaavaluonnoksessa rakennukset on osoitettu asianmukaisella suojelumerkinnällä. Rakennetun ympäristön osalta kaupunginmuseolla ei ole OA-suunnitelmaan sekä alustavaan kaavaluonnokseen huomiotavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueen eteläosa sijaitsee osittain muinaismuistolain (295/1963) rauhoittaman kiinteän muinaisjäänneksen alueella, jonka nimi on muinaisjäännekserekisterissä Noringsböle Nordsjö gård (Vuosaari) ja tunnus 1000001675. Kohde on historiallisen ajan kylänpaikka. Noringsbölessä on asunut 1540–1553 neljä talonpoikaa. Vuosaaren neljä pikkukylää Norsby, Noringsböle, Norsökär ja Rasböle koottiin vuoden 1553 jälkeen verokirjoihin Nordsjö-nimen alle. Vuodesta 1556 alkaen

7.4.2026

Nordsjössä oli yhteensä kahdeksan talonpoikaa. Nordsjön kahdesta tilasta tehtiin 1653 Rastilan säteri, mutta myös Nordsjön ratsutila on saattanut olla olemassa jo 1600-luvun alkupuolella tai viimeistään vuosisadan loppupuolella.

Kiinteän muinaisjäännöksen aluetta tutkittiin arkeologisin koekaivauksin Nordsjön kartanon ympäristön asemakaavaehdotuksen suunnittelun yhteydessä 2021. Tutkittu alue sijaitsee Itäreimarinkuja 4 ja 10 sekä Itäreimarintie 21:n alueilla. Yhdessä kaivetuista koeojista havaittiin mahdollisesti säilynyt historiallinen kulttuurikerros mutta muutoin ai-noastaan moderneja rakenteita ja sekoittuneita kerroksia. Havaintojen perusteella suurin osa mäestä on muokkaantunut varsin voimakkaasti myöhemmän maankäytön vaikutuksesta. Tutkitulta alueelta poistettiin rauhoitus ja muinaisjäännöksen rajausta muutettiin tutkimustulosten perusteella 2023. Muinaisjäännöksen muut alueet jäivät vielä tutkimatta.

Asemakaavan muutoksen suunnitelmassa tutkimaton muinaisjäännösalue sijoittuu lähivirkistysalueelle, johon kaavaluonnoksen mukaan voidaan rakentaa virkistystä palvelevia rakennuksia tai rakenteita ja pysäköintipaikkoja. Muinaismuistolain 1. § toteaa: ”Kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Ilman tämän lain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty.” Suunnittelussa tulee pyrkiä muinaisjäännöksen säilymisen turvaamiseen.

Muinaismuistolain 11 §:n mukaan kiinteään muinaisjäännökseen kajoamiseen voidaan myöntää lupa, jos muinaisjäännös tuottaa merkitykseensä nähden kohtuutonta haittaa. Lain 13. §:n mukaan kaavoitusta suunniteltaessa on hyvissä ajoin otettava selko siitä, saattaako kaavoituksen toimeenpaneminen tulla koskemaan kiinteää muinaisjäännöstä. Tällöin on sovittava neuvottelusta, johon osallistuvat kaavoitushankkeen, maanomistajan, Museoviraston ja Helsingin kaupunginmuseon edustajat. Neuvottelun perusteella Museovirasto päättää voidaanko kiinteään muinaisjäännökseen kajoa ja määrittää kohteen tutkimustarpeen. Mahdollisten arkeologisten tutkimusten kustannuksista vastaa hankkeen teettäjä.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Sari Saresto

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

3 (3)

7.4.2026

kulttuuriympäristöpäällikkö

Postiosoite

PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin

+358 9 310 1060

Y-tunnus

0201256-6